

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 7.12.2011
COM(2011) 859 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

για την εφαρμογή της απόφασης αριθ. 1297/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, περί προγράμματος εκσυγχρονισμού των ευρωπαϊκών στατιστικών επιχειρήσεων και εμπορίου (MEETS)

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την εφαρμογή της απόφασης αριθ. 1297/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, περί προγράμματος εκσυγχρονισμού των ευρωπαϊκών στατιστικών επιχειρήσεων και εμπορίου (MEETS)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως ορίζεται στο άρθρο 6 της απόφασης 1297/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, περί προγράμματος εκσυγχρονισμού των ευρωπαϊκών στατιστικών επιχειρήσεων και εμπορίου (MEETS), (εφεξής «απόφαση MEETS»), «Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010 το αργότερο, και κατόπιν σε ετήσια βάση μέχρι το 2013, ... η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος MEETS».

Η παρούσα είναι η δεύτερη έκθεση επισκόπησης της προόδου που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη και η Επιτροπή (Eurostat) όσον αφορά την υλοποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του προγράμματος MEETS από την προηγούμενη περίοδο αναφοράς και μετά. Στην πρώτη έκθεση δινόταν έμφαση σε δράσεις που είχαν ξεκινήσει και/ή συνεχίζονταν στα ετήσια προγράμματα εργασίας για το 2009 και το 2010. Γι' αυτά τα πρώτα δύο χρόνια, το επίπεδο υλοποίησης των επιχειρησιακών πιστώσεων του MEETS ανερχόταν σε περίπου 80%¹. Η κύρια εξήγηση για το μέγεθος αυτό είναι η μειωμένη ικανότητα των κρατών μελών να συμμετέχουν σε σχέδια της ΕΕ ύστερα από την οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση του 2008.

Η παρούσα δεύτερη έκθεση καλύπτει τα αρχικά κύρια αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί έως τώρα, καθώς και τις κύριες πρωτοβουλίες που καλύπτονται από το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για το 2011, το οποίο είχε εγκριθεί το 2010.

Όλες οι δραστηριότητες MEETS εναρμονίζονται με τη στρατηγική που καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 10ης Αυγούστου 2009, σχετικά με τη μέθοδο παραγωγής των στατιστικών της ΕΕ: «Ένα όραμα για την επόμενη δεκαετία»².

¹ Η Eurostat, στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων 2010, ανακοίνωσε εξαίρεση σχετικά με τη χρήση των πιστώσεων MEETS στον προϋπολογισμό του 2010. Η εξαίρεση αυτή συνεκτιμήθηκε στον υπολογισμό του επιπέδου εκτέλεσης των επιχειρησιακών πιστώσεων MEETS για τα πρώτα δύο χρόνια.

² COM(2009) 404.

2. ΣΤΟΧΟΙ, ΕΤΗΣΙΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Παρότι το πρόγραμμα MEETS διαρκεί έως το τέλος του 2013, μια πρώτη συνολική αξιολόγηση έγινε στα τέλη του 2010. Σε συνέχεια αυτής της αξιολόγησης, το ετήσιο πρόγραμμα MEETS για το 2011 αναπροσαρμόστηκε. Έγινε εξορθολογισμός του προγράμματος, που είχε ως αποτέλεσμα την επανεξέταση του αριθμού των σχεδίων και των ετήσιων δράσεων MEETS και τη μετάβαση σε λιγότερους στρατηγικούς προσανατολισμούς.

Οι κύριοι πυλώνες του προγράμματος MEETS εξακολουθούν να οργανώνονται γύρω από τα συνεταιριστικά δίκτυα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ), γνωστών ως «ESSnets». Πλέον, και τα οκτώ σχεδιαζόμενα ESSnets έχουν συσταθεί και λειτουργούν, με το τελευταίο από αυτά να έχει ξεκινήσει στις αρχές του 2011. Ως αποτέλεσμα της διαδικασίας εξορθολογισμού, το πρόγραμμα εργασίας 2011 προβλέπει μεγαλύτερη περίοδο στήριξης σε μια σειρά ESSnets, υπό τη μορφή πολυετών αντί ετήσιων επιχορηγήσεων.

Χρηματοδοτήθηκαν, επίσης, επιμέρους συμφωνίες επιχορήγησης που συνάπτονται με τις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες (ΕΣΥ), ενώ συνάφθηκαν και συμβάσεις για μια σειρά εξωτερικών μελετών. Άλλα σχέδια είναι σε εξέλιξη και δεν έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις ή ενσωματώνονται σε άλλες δραστηριότητες.

Συνολικά, ο προϋπολογισμός της ΕΕ για το πρόγραμμα εργασίας 2011 ανέρχεται σε κάτι περισσότερο από 11 εκατομμύρια ευρώ και καλύπτει 19 ετήσιες δράσεις και την τεχνική και διοικητική υποστήριξη που απαιτείται για την εφαρμογή του προγράμματος. Οι επιχορηγήσεις, είτε μέσω των ESSnets είτε με τη μορφή μεμονωμένων επιχορηγήσεων, παραμένουν ο συνηθέστερος μηχανισμός για τη χρηματοδότηση των δράσεων (περίπου 90%).

2.1. Στόχος 1: Επισκόπηση των προτεραιοτήτων και ανάπτυξη συνόλων-στόχων δεικτών για νέους τομείς

Εντοπισμός τομέων ήσσονος σπουδαιότητας

Μετά την υιοθέτηση από την ΕΕΣΣ της νέας στρατηγικής προσέγγισης, τον Νοέμβριο 2010, οι τομείς ήσσονος σπουδαιότητας στις στατιστικές επιχειρήσεων και εμπορίου εντοπίζονται στο πλαίσιο της ετήσιας στρατηγικής επανεξέτασης των προτεραιοτήτων της Eurostat. Η επανεξέταση το 2010 οδήγησε στον εξορθολογισμό του προγράμματος MEETS και στον εντοπισμό μιας σειράς αρνητικών προτεραιοτήτων που έπρεπε να αναπτυχθούν περαιτέρω και να λάβουν τη μορφή συγκεκριμένων προτάσεων για την τροποποίηση υφιστάμενων νομικών πράξεων. Αυτές αφορούν τις στατιστικές/σειρές για τη μονάδα οικονομικής δραστηριότητας στα παραρτήματα 2 και 4 του κανονισμού για τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων (ΣΔΕ)³ και τη μεταβλητή βιομηχανικών νέων παραγγελιών του

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 295/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2008, σχετικά με τις στατιστικές διάρθρωσης των επιχειρήσεων (αναδιατύπωση). ΕΕ L 97 της 09.04.2008, σ. 13.

παραρτήματος Α του κανονισμού για τις βραχυπρόθεσμες στατιστικές⁴. Επιπλέον, συνεχίζονται οι εργασίες για τη μείωση των απαιτήσεων για την Intrastat και την εκ νέου εξισορρόπηση των στατιστικών διεθνούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών υπέρ των υπηρεσιών.

Ανάπτυξη νέων τομέων (όμιλοι επιχειρήσεων, παγκοσμιοποίηση, επιχειρηματικότητα, καινοτομία)

Στα τέλη του 2010, και με βάση τα αποτελέσματα μιας αρχικής μελέτης, ξεκίνησε η μεθοδολογική εργασία σχετικά με την ανάπτυξη **στατιστικών για ομίλους επιχειρήσεων** σε δύο τομείς προτεραιότητας: στο «εμπόριο εντός του ομίλου» και στην «έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία». Έλαβε χώρα πανευρωπαϊκή διαβούλευση των πολυεθνικών επιχειρήσεων, όσον αφορά την σκοπιμότητα της κεντρικής υποβολής εκθέσεων για τα στοιχεία αυτά από τη μητρική εταιρεία. Επιπλέον, ύστερα από ενδελεχή μελέτη των διαθέσιμων πληροφοριών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, έγινε καταγραφή των διαφόρων δυνατών τρόπων συλλογής στοιχείων για τους δύο κύριους τομείς που αφορούν τους ομίλους επιχειρήσεων. Οι δύο αυτές δραστηριότητες είχαν ως αποτέλεσμα τη διατύπωση συστάσεων σχετικά με τον βέλτιστο τρόπο συλλογής στοιχείων στους δύο οικείους τομείς, ενώ πρόσφεραν και μια μεθοδολογική βάση για τη συλλογή στοιχείων του ΕΣΣ σχετικά με ομίλους επιχειρήσεων, μέσω των μητρικών τους εταιρειών. Η αρχική αξιολόγηση αυτής της μεθοδολογικής εργασίας θα ενσωματωθεί στις δραστηριότητες του ESSnet σχετικά με την επιχειρησιακή δομή μεγάλων και σύνθετων πολυεθνικών ομίλων επιχειρήσεων, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε πιλοτικής δοκιμής (βλ. στόχο 2).

Η μελέτη σχετικά με τη διαθεσιμότητα, στο πλαίσιο του ΕΣΣ, και ο υπολογισμός των δεικτών που προτείνονται στο εγχειρίδιο του ΟΟΣΑ για τους **οικονομικούς δείκτες παγκοσμιοποίησης** ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2011. Σε συνέχεια του εξορθολογισμού του προγράμματος MEETS θα εκτελεστούν περαιτέρω μεθοδολογικές εργασίες και θα οργανωθούν πιλοτικές δοκιμές, στο πλαίσιο του ESSnet για τη μέτρηση των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας (βλ. στόχο 3).

Όσον αφορά την παρακολούθηση των πολιτικών που αφορούν την **επιχειρηματικότητα**, συνεχίζονται οι εργασίες για την ανάπτυξη του νομικού πλαισίου για τη συλλογή εναρμονισμένων στοιχείων σχετικά με τη δημογραφία επιχειρήσεων εργοδοτών. Επιπλέον, το 2011 ξεκίνησε μια πρώτη συλλογή εθελοντικών στοιχείων για τους προτεινόμενους δείκτες υψηλής ανάπτυξης για καινοτόμες εταιρείες, για την εξυπηρέτηση του «συνοπτικού δείκτη καινοτομίας της Ένωσης», στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επίσης, συνεχίστηκε η συνεργασία με τον ΟΟΣΑ, με την επεξεργασία του κοινού προγράμματος δεικτών επιχειρηματικότητας και την ανάπτυξη των καθοριστικών παραγόντων της επιχειρηματικότητας, ενσωματώνοντας τα αποτελέσματα του εργαστηρίου που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του 2010.

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1165/98 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 1998, περί βραχυπρόθεσμων στατιστικών. ΕΕ L 162 της 5.6.1998, σ. 1.

2.2. Στόχος 2: Επίτευξη εξορθολογισμένου πλαισίου στατιστικών σχετικά με τις επιχειρήσεις

Ενσωμάτωση εννοιολογικών πλαισίων και μεθόδων στο νομικό πλαίσιο

Το ESSnet για τη **συνέπεια των εννοιολογικών πλαισίων και μεθόδων των στατιστικών για τις επιχειρήσεις και το εμπόριο**, το οποίο συστάθηκε το 2010, ξεκίνησε τις εργασίες του για την καταγραφή της υλοποίησης στατιστικών μονάδων και τον ορισμό τους στα κράτη μέλη. Στις αρχές του 2011 διοργανώθηκαν εργαστήρια με εμπειρογνώμονες από τη Eurostat και τις ΕΣΥ, ενώ καταρτίστηκε και δοκιμάστηκε ερωτηματολόγιο για τη συλλογή περαιτέρω πληροφοριών. Επιπλέον, καταρτίστηκε έκθεση, στην οποία περιγράφονται τα κύρια θέματα που πρέπει να διερευνηθούν, καθώς και οι σχεδιαζόμενες μέθοδοι και διαδικασίες. Επίσης, έχουν εκτελεστεί προπαρασκευαστικές εργασίες για την έναρξη των εργασιών στις αρχές του 2012, όσον αφορά τον πληθυσμό-στόχο, τα πλαίσια, την περίοδο αναφοράς, τις ταξινομήσεις και την εφαρμογή τους (κατανομές, ειδικά συγκεντρωτικά μεγέθη), καθώς και τα χαρακτηριστικά και τους ορισμούς.

Το σχέδιο «**Βελτίωση της συνέπειας ανάμεσα στις στατιστικές ισοζύγιου πληρωμών και στις στατιστικές διεθνών συναλλαγών**» έχει ολοκληρωθεί. Τα αποτελέσματα αυτού του σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων συστάσεων και ενός πλήρους πίνακα αντιστοιχίας, συνέβαλαν στις εργασίες της ομάδας έργου για τη συνέπεια ανάμεσα στις στατιστικές ισοζυγίου πληρωμών και στις στατιστικές εμπορίου.

Ανάπτυξη στατιστικών σχετικά με τους ομίλους επιχειρήσεων

Υπήρξε σημαντική πρόοδος όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο του **μητρώου EuroGroups⁵** (EGR), το οποίο αποσκοπεί στη δημιουργία συνεπών και συντονισμένων πλαισίων έρευνας για στατιστικές υψηλής ποιότητας σχετικά με την παγκοσμιοποίηση.

Το **ESSnet για τη μεθοδολογία του EGR** προχώρησε περαιτέρω την ανάπτυξη της μεθοδολογίας των κεντρικών και εθνικών διαδικασιών του EGR και το μοντέλο στοιχείων (EGR έκδοση 2). Οριστικοποιήθηκε ο αριθμός των 5 000 πολυεθνικών ομίλων επιχειρήσεων (ΠΕΟ) στο EGR και άρχισαν οι εργασίες για τη διεύρυνση του αριθμού στο EGR, ανεβάζοντας το σύνολο σε 10 000 ΠΕΟ. Διανεμήθηκαν στα κράτη μέλη κατευθυντήριες γραμμές για τη μεθοδολογία του EGR. Η ανάλυση της πλήρους κάλυψης του αριθμού στο EGR για στατιστικές εξωτερικών υποθέσεων (FATS) και στατιστικές ξένων άμεσων επενδύσεων (FDI) βρίσκεται σε εξέλιξη.

Επιπλέον, ο αριθμός επιχορηγήσεων που δόθηκαν το 2009 (16) και το 2010 (8) υποστήριξε τον ορισμό των διαδικασιών και μεθόδων του EGR σε εθνικό επίπεδο, για την εισαγωγή, επικύρωση, συγχώνευση και εξαγωγή στοιχείων EGR στις εθνικές καταχωρίσεις. Οι

⁵ Η νομική βάση δημιουργήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 177/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 2008, για τη θέσπιση κοινού πλαισίου όσον αφορά τα μητρώα επιχειρήσεων για στατιστικούς σκοπούς και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2186/93 του Συμβουλίου. ΕΕ L 61 της 5.3.2008, σ. 6.

επιχορηγήσεις κάλυπταν επίσης τον ορισμό και την πρώτη φάση της κατασκευής εργαλείων για την αυτοματοποίηση, όπου είναι δυνατόν, των διαδικασιών του EGR σε εθνικό επίπεδο και για την ενίσχυση της ποιότητας των στοιχείων του EGR. Όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν πρόσβαση σε όλα τα αποτελέσματα αυτών των επιχορηγούμενων δράσεων και, έτσι, μπορούν να επωφεληθούν από την εν λόγω πρόσβαση για την προετοιμασία και την ανάπτυξη της εθνικής υλοποίησης του EGR.

Το ESSnet σχετικά με την επιχειρησιακή δομή μεγάλων και σύνθετων πολυεθνικών ομίλων επιχειρήσεων αποτελεί μέρος του πλαισίου EGR. Στόχος του είναι να επιτευχθούν συντονισμένες και επωφελείς δομές στατιστικών μονάδων και να υπάρξει συμφωνία όσον αφορά την υποβολή στατιστικών για ομίλους επιχειρήσεων. Το 2010 πραγματοποιήθηκε μελέτη σκοπιμότητας σχετικά με τα διεθνή χαρακτηριστικά και μελέτη για τις στατιστικές μονάδες, όσον αφορά τους ΠΕΟ. Οι μεθοδολογικές εργασίες που προέκυψαν θα αναπτυχθούν περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη πραγματικές δοκιμές. Η σκοπιμότητα της υλοποίησης της σύστασης σχετικά με τον ορισμό επιχειρήσεων θα αξιολογηθεί στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ESSnet για τη συνέχεια.

Κοινοτικές έρευνες για την ελαχιστοποίηση του φόρτου για τις επιχειρήσεις

Προετοιμάζεται μελέτη για μεθοδολογικά ζητήματα που αφορούν τη χρήση συστημάτων δειγματοληψίας της ΕΕ στις συλλογές στοιχείων.

2.3. Στόχος 3: Στήριξη της εφαρμογής αποτελεσματικότερης μεθόδου παραγωγής στατιστικών επιχειρήσεων και εμπορίου

Καλύτερη αξιοποίηση στοιχείων που ήδη υφίστανται στο στατιστικό σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πραγματοποίησης εκτιμήσεων

Εκτελούνται εργασίες για την «**αποθήκευση και σύνδεση στοιχείων στην παραγωγή στατιστικών επιχειρήσεων**» από ESSnet που δημιουργήθηκε το δεύτερο εξάμηνο του 2010. Ως πρώτο βήμα, το ESSnet προχώρησε σε απογραφή των υφιστάμενων προσεγγίσεων για τη σύνδεση και την αποθήκευση στοιχείων. Καταρτίστηκε ερωτηματολόγιο και απεστάλη στο ESSnet των κρατών μελών και της Ελβετίας με σκοπό τη δημιουργία μιας καταγραφής υφιστάμενων βέλτιστων πρακτικών σε συστήματα ολοκληρωμένων επιχειρηματικών στοιχείων και την επισκόπηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζονται και των επιδιωκόμενων λύσεων. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν σε εργαστήριο που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2011. Η έρευνα και οι συζητήσεις κατέδειξαν την ανάγκη ανάλυσης μιας σειράς ευρύτερων θεμάτων, όσον αφορά τη δημιουργία και τη λειτουργία αποθήκης στοιχείων. Στα θέματα αυτά περιλαμβάνονταν ο επακριβής ορισμός και το πεδίο της αποθήκης στατιστικών στοιχείων στο εν λόγω ESSnet, τα μεταδεδομένα, η θέση και ο ρόλος του μητρώου επιχειρήσεων, η εμπιστευτικότητα, η ασυνέπεια και η ποιότητα των στοιχείων. Το ESSnet θα διαδραματίσει το ρόλο ομάδας εμπειρογνομόνων, δημιουργώντας μια γνωστική βάση, καταρτίζοντας κατευθυντήριες γραμμές και, επίσης, παρέχοντας υπηρεσίες με τη μορφή επισκοπήσεων και παροχών συμβουλών μεταξύ ισοτίμων.

Επιπλέον, σημαντική πρόοδος επιτεύχθηκε σε τρία σχέδια που καλύπτουν τη **σύνδεση μικροδεδομένων για επιμέρους στατιστικές**:

- Εφαρμόστηκε διαδικασία που περιλάμβανε τις στατιστικές διάρθρωσης επιχειρήσεων, τις στατιστικές εξωτερικού εμπορίου και τη **σύνδεση μικροδεδομένων με διεθνείς πηγές**, ενώ αναπτύχθηκε μεθοδολογία για την εν λόγω εξαγωγή στοιχείων και για τη σύνδεση μικροδεδομένων. Τα αποτελέσματα λαμβάνονται υπόψη σε μια άλλη κύρια δράση που ξεκίνησε στις αρχές του 2011, με την έναρξη του ESSnet για τη **μέτρηση των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας**. Το ESSnet θα επεξεργαστεί μια από τις κύριες πρωτοβουλίες που ξεκίνησαν στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στόχος του είναι η κατάρτιση στοιχείων για τις αυξανόμενα παγκοσμιοποιημένες επιχειρηματικές δραστηριότητες και την οργάνωση, καθώς και η συμβολή του στη δημιουργία θέσεων εργασίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Το σχέδιο αποσκοπεί επίσης στο να συνδράμει τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής ώστε να λαμβάνουν καλύτερα τεκμηριωμένες αποφάσεις και να παρακολουθεί την παγκοσμιοποίηση/διεθνοποίηση των οικονομιών με την ανάπτυξη και τη θέσπιση δεικτών για την οικονομική παγκοσμιοποίηση.
- Η μελέτη που διενεργήθηκε για το σχέδιο με την επωνυμία «**νέοι στατιστικοί δείκτες για το εξωτερικό εμπόριο ανά επιχειρηματικά χαρακτηριστικά**» οδήγησε στη σύνταξη οδηγού για τους υπεύθυνους συλλογής στοιχείων, για την παραγωγή στατιστικών σχετικά με το διεθνές εμπόριο ανά επιχειρηματικά χαρακτηριστικά, βάσει της σύνδεσης ανάμεσα σε στοιχεία εμπορίου και πληροφορίες του μητρώου επιχειρήσεων. Η μελέτη παρείχε, επίσης, πληροφορίες για μεθοδολογικά θέματα που αφορούσαν την κατάρτιση συνδυασμένων στατιστικών εξωτερικού εμπορίου και επιχειρήσεων. Αποτέλεσμα αυτού ήταν να συμπεριληφθεί στους αναθεωρημένους κανονισμούς Intrastat και Extrastat απαίτηση για την ετήσια κατάρτιση αυτών των στατιστικών. Η τακτική παραγωγή άρχισε το 2011, με το 2009 ως πρώτο έτος αναφοράς. Πολλές πιλοτικές μελέτες, για τις οποίες δόθηκαν επιχορηγήσεις στα κράτη μέλη, βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη, ώστε να εντοπιστούν και να αναπτυχθούν στατιστικοί δείκτες που συνδυάζουν τις στατιστικές εμπορίου και επιχειρήσεων. Ένας ακόμη στόχος αυτών των μελετών είναι η βελτίωση ποιοτικών και μεθοδολογικών θεμάτων σχετικά με την κατάρτιση αυτών των νέων δεικτών.
- Το ESSnet για τη **σύνδεση μικροδεδομένων σχετικά με τη χρήση ΤΠΕ** μελετά αυτή τη στιγμή την εφαρμοσιμότητα εναλλακτικών στρατηγικών έρευνας για τη βελτίωση της αντιπροσωπευτικότητας των στοιχείων σε συνδεδεμένα σύνολα στοιχείων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κόστους-οφέλους αυτών των στρατηγικών.

Στο πλαίσιο του σχεδίου «**Μεθοδολογία για σύγχρονες στατιστικές επιχειρήσεων (βέλτιστη δειγματοληψία, εκτιμήσεις βάσει μοντέλων, ενσωμάτωση στοιχείων)**» συνεχίζονται οι εργασίες για την επισκόπηση του εγχειριδίου μεθοδολογίας για τις ευρωπαϊκές στατιστικές επιχειρήσεων και για μεθοδολογικές αναπτύξεις σε κύριους τομείς, όπως η ενσωμάτωση ερευνών, οι σύγχρονες μέθοδοι συλλογής στοιχείων και οι προηγμένες τεχνικές εκτίμησης.

Καλύτερη αξιοποίηση στοιχείων που υφίστανται ήδη στην οικονομία

Για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη **χρήση διοικητικών στοιχείων για στατιστικούς σκοπούς**, το πρόγραμμα MEETS παρέχει στις ΕΣΥ χρηματοδοτική υποστήριξη ώστε να αναπτύξουν τα συστήματά τους για τη συλλογή και την επεξεργασία στοιχείων. Οι συμφωνίες επιχορήγησης που υπογράφηκαν με 16 ΕΣΥ το 2009 είχαν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή νέων τρόπων για την επικαιροποίηση των μητρώων επιχειρήσεων για στατιστικούς σκοπούς, για καινοτόμες μεθόδους, για την εκτίμηση των στοιχείων από πολύ μικρές και μικρές εταιρείες, για τη δημιουργία εργαλείων ποιοτικού ελέγχου, για τη διόρθωση σφαλμάτων και για την αποθήκευση των στοιχείων. Αυτό θα οδηγήσει στη μείωση του φόρτου υποβολής εκθέσεων για τις εταιρείες και θα αυξήσει την ποιότητα των στατιστικών πληροφοριών.

Το ESSnet για τη χρήση διοικητικών και λογιστικών στοιχείων, το οποίο δρομολογήθηκε το 2009, συνεχίζει να ερευνά πρακτικά θέματα που αφορούν τη χρήση αυτών των στοιχείων, ώστε να παράγονται στατιστικές κοινές σε όλες τις ΕΣΥ. Τα αποτελέσματα της έρευνας και της αναλυτικής εργασίας που έγιναν τα πρώτα δύο χρόνια δραστηριότητας θα αναπτυχθούν περαιτέρω με τη μορφή συστάσεων και διάδοσης ορθών πρακτικών. Τα κύρια αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί έως τώρα αφορούν την προετοιμασία της επισκόπησης εθνικών πρακτικών όσον αφορά τη χρήση διοικητικών στοιχείων, την περιγραφή εθνικών πρακτικών που αφορούν την εφαρμογή διαφόρων μεθόδων για την εκτίμηση μη ολοκληρωμένων συνόλων στοιχείων κατά τη χρήση διοικητικών στοιχείων για STS, και την κατάρτιση καταλόγου δεικτών για την αξιολόγηση της ποιότητας στατιστικών επιχειρήσεων που βασίζονται σε διοικητικά στοιχεία.

Ανάπτυξη εργαλείων για την αποτελεσματικότερη εξαγωγή, διαβίβαση και επεξεργασία στοιχείων

Στο πλαίσιο του σχεδίου «Καλύτερη αξιοποίηση των τελωνειακών στοιχείων στις στατιστικές εξωτερικού εμπορίου (Extrastat)», υπογράφηκαν πολλές συμφωνίες επιχορήγησης με κράτη μέλη το 2010. Στόχος είναι η παροχή υποστήριξης για την προσαρμογή των συστημάτων τους συλλογής στοιχείων για στατιστικές Extrastat στα νέα τελωνειακά συστήματα που θεσπίζονται από τον εκσυγχρονισμένο τελωνειακό κώδικα⁶. Τα πρώτα αποτελέσματα αναμένονται στις αρχές του 2012.

Για το σχέδιο «διευκόλυνση της χρήσης της συνδυασμένης ονοματολογίας» οι επιμέρους επιχορηγήσεις που δόθηκαν στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες είχαν ως αποτέλεσμα τη διάθεση στους δηλούντες στο σύστημα Intrastat βοηθημάτων ταξινόμησης. Αναπτύχθηκαν διαδικτυακά εργαλεία και άλλο υλικό που διευκολύνουν τον εντοπισμό των ορθών κωδικών εμπορευμάτων. Έτσι θα βελτιωθεί η ποιότητα των στοιχείων και θα μειωθεί ο φόρτος για τους απαντώντες.

⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 450/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τη θέσπιση του κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (εκσυγχρονισμένος τελωνειακός κώδικας). ΕΕ L 145 της 4.6.2008, σ. 1

Τον Απρίλιο 2011 κλήθηκαν τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν στο σχέδιο «Διευκόλυνση της διαβίβασης στοιχείων από τις επιχειρήσεις στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες». Θα παρασχεθεί υποστήριξη για την ανάπτυξη συστημάτων της ΤΠ, για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων από επιχειρήσεις, την ανάπτυξη στατιστικών ταξινομήσεων και τη δημιουργία εθνικών στατιστικών ταξινομήσεων XBRL.

2.4. Στόχος 4: Εκσυγχρονισμός του συστήματος Intrastat

Εναρμόνιση των μεθόδων για τη βελτίωση της ποιότητας στο πλαίσιο ενός απλουστευμένου συστήματος Intrastat

Ως αποτέλεσμα της διαδικασίας εξορθολογισμού, τα δύο σχέδια «Βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων στο πλαίσιο ενός απλουστευμένου συστήματος Intrastat» και «μείωση των ασυμμετριών στο σύστημα Intrastat», τα οποία δρομολογήθηκαν στις αρχές του προγράμματος MEETS, συγχωνεύθηκαν σε ένα, στα τέλη του 2010, στο σχέδιο «Εναρμόνιση των μεθόδων για τη βελτίωση της ποιότητας στις στατιστικές εσωτερικού εμπορίου της ΕΕ».

Στο πλαίσιο αυτού του νέου σχεδίου τα κράτη μέλη συνεχίζουν να λαμβάνουν υποστήριξη για την εναρμόνιση των ασυμμετριών και την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ποιότητας, με την εφαρμογή μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο σύμβασης παροχής υπηρεσιών το 2010. Οι δύο πανευρωπαϊκοί γύροι εναρμόνισης που οργανώθηκαν το 2009 και το 2010 οδήγησαν στη διόρθωση και/ή πρόληψη μιας σειράς σημαντικών ασυμμετριών, ενώ για ορισμένα συγκεκριμένα αγαθά (φυσικό αέριο, ηλεκτρικό ρεύμα, σκάφη, αεροπλάνα) εντοπίστηκε η ανάγκη περαιτέρω βελτίωσης των μεθοδολογικών οδηγιών. Για τις διαδικασίες εναρμόνισης χορηγήθηκαν στα κράτη μέλη επιχορηγήσεις.

Καλύτερη αξιοποίηση των διοικητικών στοιχείων

Το 2010 δόθηκαν επιχορηγήσεις για να ενισχυθεί η χρήση διοικητικών στοιχείων από τα κράτη μέλη για την παραγωγή στατιστικών Intrastat. Τα σχέδια βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Αφορούν τη χρήση διοικητικών στοιχείων για την επικύρωση στοιχείων που συλλέγονται στο σύστημα Intrastat και για την (περαιτέρω) ανάπτυξη κοινών συστημάτων συλλογής στοιχείων σε μια σειρά κρατών μελών για το Intrastat, τον ΦΠΑ και την ανταλλαγή πληροφοριών για τον ΦΠΑ (VIES).

Βελτίωση και διευκόλυνση της ανταλλαγής στοιχείων μέσα στο σύστημα Intrastat

Οι μελέτες που έχουν διενεργηθεί και η υποστήριξη προς τα κράτη μέλη είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων και τεχνολογιών για την επικύρωση στοιχείων, μέσω αυτοματοποιημένων διαδικασιών και της εφαρμογής προηγμένων στατιστικών εννοιολογικών πλαισίων για τον εντοπισμό και τη διόρθωση σφαλμάτων.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η απόφαση για το πρόγραμμα MEETS αναφέρει αναλυτικά τις δράσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν κατά την περίοδο που καλύπτει το πρόγραμμα. Αυτό αιτιολογεί τον σχετικά μεγάλο αριθμό πρωτοβουλιών που δρομολογήθηκαν τα πρώτα δύο χρόνια του προγράμματος. Ωστόσο, ένα από τα αποτελέσματα της οικονομικής και χρηματοοικονομικής κρίσης του 2008 ήταν ο «κορεσμός» των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων των ΕΣΥ, λόγω της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού. Επομένως, υπήρχε ανάγκη εξορθολογισμού του προγράμματος με την ενσωμάτωση ορισμένων πρωτοβουλιών και/ή την εστίαση αυτών των πρωτοβουλιών στους έξι τομείς που οργανώνονται μέσω των ESSnets: συνέπεια των εννοιών και των μεθόδων, EGR, μελέτη των χαρακτηριστικών της δομής μεγάλων και σύνθετων πολυεθνικών ομίλων επιχειρήσεων, σύνδεση μικροδεδομένων και αποθήκευση στοιχείων στη στατιστική παραγωγή, μεθοδολογία για στατιστικές επιχειρήσεων και χρήση διοικητικών και λογιστικών στοιχείων.

Τα ESSnets που ξεκίνησαν το 2009 ή στις αρχές 2010 εκτέλεσαν σημαντικό όγκο εργασιών, ιδίως όσον αφορά τη μεθοδολογία EGR και τα χαρακτηριστικά και τη χρήση διοικητικών στοιχείων. Για τους άλλους κύριους πυλώνες του προγράμματος MEETS (συνέπεια νομικών πράξεων, και πρωτοβουλίες αποθήκευσης και σύνδεσης στοιχείων), οι δραστηριότητες αφορούσαν προπαρασκευαστικές εργασίες, τη δημιουργία της βασικής υποδομής (δρομολόγηση ESSnets, συμφωνίες επιχορήγησης με πολλαπλούς δικαιούχους κ.α.) και δημιουργία δικτύων εθνικών εμπειρογνομώνων.

Επιπλέον, η χρηματοδότηση μέσω επιμέρους επιχορηγήσεων συνεχίστηκε, κυρίως για να πλαισιωθεί η πρόοδος στη μεθοδολογία και να δοκιμαστούν ορισμένες μεθοδολογικές συστάσεις, αλλά και για να αναπτυχθούν εργαλεία για την αποτελεσματικότερη εξαγωγή, διαβίβαση και επεξεργασία στοιχείων. Έχουν ήδη προκύψει κάποια αποτελέσματα, όμως οι περισσότερες δράσεις βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.

Είναι σημαντικό να αντιμετωπίζονται όλες οι δράσεις ως αλληλοσυνδεόμενες πρωτοβουλίες, ώστε να καταστούν οι εθνικές διαδικασίες για τη συλλογή στατιστικών επιχειρήσεων και εμπορίου πιο αποτελεσματικές. Αυτό απαιτεί μακροπρόθεσμη δέσμευση και συνεχή παρακολούθηση. Ως εκ τούτου, το 2012 και το 2013 θα υποβληθούν περαιτέρω εκθέσεις προόδου. Η τελική αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί στις αρχές του 2014.